

Naar denne Forhøjelse ikke har kunnet indtræde straks, men først successivt i Løbet af nogle Aar, er det paa Grund af de ovenfor skildrede Forhold, som ikke vare til at forudse, og som nødvendiggjorde omfattende Forandringer i Skolernes Antal og Forhold, inden de økonomiske Resultater af Sæmmenslutningen kunde foreligge.

Det vil da sikkert ikke fra nogen Side blive benægtet, at Sæmmenslutningen af Skolerne har givet den københavnske Lærerstand en fastere, mere betrygget Stilling og forbedret dens økonomiske Vilkaar. Mange ældre Lærere have faaet deres Lønninger forhøjede med 40 og 50 pCt. Yderligere er der gennem Almenskolernes Pensionskasse, til hvilken Staten i Fjor bevilgede Bidrag, skabt Udsigt til, at i hvert Fald de Lærere, som nu ere unge, til sin Tid ville kunne gøre Regning paa en beskeden Pension.

Naar der ikke destomindre er langt igen, før man kan sige, at den københavnske Skole lever under forsvarlige økonomiske Forhold, saa ligger det simpelthen i, at Lærerstandens Forhold før Institutionens Oprettelse vare noget nær fortvivlede. Mangfoldige Lærere med over 20 Aars Anciennetet underviste 30 Timer ugentlig for en aarlig Gage af 1,440 Kr. Naar disse Lærere nu have faaet deres Løn forbedret med 50 pCt. og ere naaede op til 2,160 Kr. for det samme Arbejde, da er dette selvfølgelig relativt en Fremgang; men deres Gage er dog 1,000 Kr. lavere om Aaret end den Betaling, Lærerne ved de kommunale Latinskoler, f. Eks. i Helsingør og Kolding, faa for ganske det samme Arbejde — for slet ikke at tale om Statsskolerne, hvis Adjunker paa ældste Lønningstrin faa 3,000 Kr. for 24 ugentlige Undervisningstimer. Da nu de Lønninger, som Stat og Kommune give paa dette Omraade, paa ingen Maade kunne betragtes som andet end et rimeligt Vederlag for det Arbejde og den Uddannelse, der kræves af Lærere i Mellemskolen og Gymnasiet, siger det sig selv, at de københavnske Skoler ikke kunne betragte deres Opgaver overfor Lærerstanden som løste, før det er lykkedes at skaffe de københavnske Lærere en økonomisk Stilling, som i det mindste svarer til den Stilling, Skoler i Provinskøbstæder ved Støtte fra Staten byde deres Lærere. Er der end større Adgang til Ekstrafortjeneste i København, maa det dog ikke glemmes, at Livet i Hovedstaden er dyrere, og at Nødvendigheden af at paatage sig Ekstraarbejde bidrager til en Overanstrengelse, som i Længden maa virke skadeligt ogsaa paa Undervisningsarbejdet i Skolerne.

Men det er ikke blot Lærerstanden, der har retfærdigt Krav paa økonomiske Reforme. Ogsaa *Forældrene* turde have et billigt Krav paa dette Omraade. Saa længe Hovedstadens højere Skole skal holdes oppe udelukkende ved Skolepengene uden noget direkte Tilskud fra Stat eller Kommune, maa Skolepengene nødvendigvis blive urimelig høje, og dog er der for Tiden ingen anden Vej til Forbedring af Lærerstandens Stilling end netop en stadig successiv Forhøjelse af Skolepengene, selv om dette skal medføre, at Tilgangen til Skolerne yderligere forringes. Men en saadan Udvikling maa anses for overordentlig uheldig. I Længden vil det kun blive de særlig velhavende Lag af Befolkningen, der ville have Raad til at give deres Sønner højere Undervisning, naar Skolepengene for 2 Sønner kunne blive 4 à 500 Kr. aarlig og for 3 Sønner 6 à 700 Kr. aarlig.

At Skoleforholdene i Hovedstaden til Trods for alle relative Fremskridt maa være utilfredsstillende, hvad enten man ser dem fra Lærerstandens eller fra Forældrenes Synspunkt, er imidlertid ganske naturligt. Det vilde være mærkeligt, om det var anderledes. *Sagen er ganske simpelt, at Skoledrift, der virkelig skal tilfredsstillende de Krav, som i vor Tid stilles baade til ydre Vilkaar og til Lærernes Dygtighed, overhovedet ikke kan præsteres for en Pris, der vilde være overkommelig for mere end en ganske lille Kreds af meget velhavende Forældre.* Naar Skolerne alligevel eksistere og holde Balance i deres Budget, sker det kun ved, at de kræve højere Skolepenge, end det egentlig er forsvarligt, naar der henses til den store Befolknings Tary, og samtidig give Lærerne en Løn, der er lavere end det Minimum, de efter deres Arbejdes Art have Krav paa, og som enhver offentlig Institution vilde føle sig forpligtet til at betale. At Skolerne under disse Forhold ofte nødes til at afvise i øvrigt berettigede pædagogiske Krav til de ydre Vilkaar og Forhold, hvorunder Skolevirksomheden foregaar, er en Selvfølge. Men det er højst uheldigt, at Skolerne ikke skulle have Raad til jævnt hen at følge med i de stigende Udgifter, som nu til Dags med Rette kræves til forbedrede Læremidler og stadig mere tilfredsstillende hygiejniske Forhold.

Staten har da ogsaa forlængst erkendt, at et fyldestgørende højere Skolevæsen